

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ”

2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо
імплементатії правил протидії практикам ухилення від
сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування
внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно
до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року
(в частині положень статті 4 цієї Директиви)

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13—17, ст. 112) такі зміни:

1. Підпункт 14.1.267 пункту 14.1 статті 14 викласти в такій редакції:

“14.1.267. позика — грошові кошти або інші фінансові активи, що надаються позичальнику на визначений строк із зобов’язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики;”.

2. Пункт 44.3 статті 44 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

“Для документів та інформації, на підставі яких сформовано накопичену суму витрат на запозичення (СН) та невикористану суму ліміту витрат на запозичення (НЛ), визначені пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, строки, встановлені цим пунктом, обчислюються з дня подання податкової звітності за податковий (звітний) період, у якому відповідну суму використано згідно з підпунктом 140.2.2 пункту 140.2 статті 140 або підпунктом 141.9¹.5 пункту 141.9¹ статті 141 цього Кодексу. Зазначені документи та інформація зберігаються протягом усього періоду, у якому відповідна сума обліковується платником податку, — до її повного використання або до втрати права на її перенесення, а після цього — протягом строків, встановлених цим пунктом.”.

У зв’язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами

3. В абзацах восьмому та дев'ятому підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 слова та цифри “коригувань, визначених підпунктом 140.4.8 пункту 140.4” замінити словами та цифрами “коригувань, визначених пунктом 140.2, підпунктом 140.4.8 пункту 140.4”.

4. У підпункті 135.2.1 пункту 135.2 статті 135:

абзац перший та другий підпункту 135.2.1.4 викласти в такій редакції:

“135.2.1.4. коштів, сплачених протягом податкового (звітного) періоду на виконання боргових зобов'язань (у значенні підпункту 140.1.1.2 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу) у вигляді процентів (у тому числі тих, що були включені до суми основного боргу (тіла кредиту)), комісій, інших винагород, відшкодувань, штрафів, пені, пов'язаних із такими борговими зобов'язаннями на користь осіб, які не є резидентами Дія Сіті — платниками податку на особливих умовах.

Положення цього підпункту не застосовуються до сум процентів (у тому числі тих, що були включені до суми основного боргу (тіла кредиту)), комісій, інших винагород, відшкодувань, штрафів, пені, пов'язаних із такими борговими зобов'язаннями, випланих на користь:”;

у підпункті 135.2.1.5:

абзац перший викласти в такій редакції:

“135.2.1.5. коштів, сплачених протягом податкового (звітного) періоду на виконання боргових зобов'язань (у значенні підпункту 140.1.1.2 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу) у вигляді процентів (у тому числі тих, що були включені до суми основного боргу (тіла кредиту)), комісій, інших винагород, відшкодувань, штрафів, пені, пов'язаних із такими борговими зобов'язаннями:”;

у підпункті “а” слово “або” виключити;

підпункт “б” виключити.

5. У пункті 136.8 статті 136 після цифр “141.9¹.4” доповнити цифрами “, 141.9¹.5”.

6. Підпункт 137.10.4 пункту 137.10 статті 137 доповнити підпунктом 137.10.4.9 такого змісту:

“137.10.4.9. за операціями, що підлягають оподаткуванню відповідно до підпункту 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 пункту 141.9¹ статті 141 цього Кодексу, визнано у бухгалтерському обліку витрати на запозичення, що формують базу оподаткування, визначену згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 підпункту 141.9¹.5 пункту 141.9¹ статті 141 цього Кодексу за такий податковий (звітний) рік.”.

7. Абзац шостий підпункту 138.3.2 пункту 138.3 статті 138 виключити.

8. У статті 140:

назву статті викласти в такій редакції:

“Стаття 140. Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій та інших операцій, до яких застосовуються спеціальні правила”;

пункти 140.1—140.3 викласти в такій редакції:

“140.1. Витрати на запозичення

140.1.1. Для цілей пунктів 140.1—140.3 цієї статті:

140.1.1.1. витратами на запозичення вважаються:

- а) витрати у вигляді процентів за всіма видами боргових зобов’язань;
- б) інші витрати, економічно еквівалентні процентам;
- в) інші витрати, понесені у зв’язку із залученням фінансування.

Сума платежу (витрат) включається до витрат на запозичення виключно за наявності підстав, визначених цим підпунктом, незалежно від того, чи відповідає такий платіж терміну “проценти”, наведеному у підпункті 14.1.206 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

Віднесення або невіднесення витрат до таких, що пов’язані з нарахуванням та/або виплатою процентів згідно з іншими положеннями цього Кодексу, не є підставою для включення такого платежу до витрат на запозичення або для його виключення з витрат на запозичення.

Суми, включені до витрат на запозичення згідно з одним із положень цього пункту, не підлягають повторному включенню згідно з іншими положеннями цього пункту. Якщо одна й та сама сума відповідає ознакам кількох положень цього пункту, вона враховується один раз.

Не вважаються витратами на запозичення знижки, що надаються за оплату товарів (робіт, послуг) раніше встановленого договором строку, знижки та бонуси (премії), що надаються залежно від обсягу придбання, а також неустойка (штрафи та/або пеня), проценти та інфляційні витрати від простроченої суми, відшкодування збитків, компенсація неoderжаного доходу (упущеної вигоди), нараховані відповідно до цивільного законодавства та цивільно-правових договорів, — у частині, в якій вони не є витратами, економічно еквівалентними процентам згідно з підпунктом 140.1.1.3 цього пункту.

140.1.1.2. під борговими зобов’язаннями розуміються зобов’язання платника податку за запозиченими коштами та/або майном перед іншими особами (у тому числі пов’язаними особами), що передбачають обов’язок сплатити (повернути) кошти або передати їх еквівалент у майбутньому, за:

- кредитами, позиками, депозитами, операціями РЕПО;
- договорами фінансового лізингу;

факторингом (фінансуванням під відступлення права грошової вимоги), у тому числі у разі, коли фактор або інша особа надає платнику податку фінансування шляхом оплати (погашення) його зобов'язань перед постачальниками товарів (робіт, послуг);

іншими інструментами, пов'язаними із залученням фінансування, чи іншими запозиченнями незалежно від їх юридичного оформлення.

До боргових зобов'язань також належать зобов'язання, що виникають у разі постачання (продажу) однією особою (постачальником) іншій особі (покупцю) товарів, виконання робіт, надання послуг на умовах розстрочення або відстрочення платежу, — виключно в частині, що містить борговий (фінансовий) компонент, який відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності визнається (підлягає визнанню) окремо як процентні (фінансові) витрати. Якщо відповідно до зазначених стандартів борговий (фінансовий) компонент не відокремлюється та визнається у складі вартості придбаних товарів (робіт, послуг), таке розстрочення (відстрочення) платежу не призводить до виникнення боргового зобов'язання у значенні цього підпункту.

Незалежно від того, чи відокремлюється борговий (фінансовий) компонент відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, розстрочення (відстрочення) платежу призводить до виникнення боргового зобов'язання в частині такого компонента, наявність та розмір якого визначаються:

1) у контрольованих операціях — виходячи з фактичних умов операції за правилами статті 39 цього Кодексу, незалежно від юридичного оформлення або відображення відповідної операції в бухгалтерському обліку;

2) у розмірі сум, що підлягають сплаті платником податку особі, іншій ніж постачальник товарів (виконавець робіт, надавач послуг), понад вартість таких товарів (робіт, послуг), — якщо така особа здійснила оплату (погашення) зобов'язання платника податку перед постачальником або якщо строк оплати продовжено у зв'язку з наданням фінансування такою особою;

3) у розмірі, на який згідно з договором, додатковою угодою або іншим правочином збільшується ціна товарів (робіт, послуг) чи розмір платежу залежно від продовження (встановлення) строку оплати, у тому числі якщо таке збільшення оформлено окремим правочином або платежем на користь тієї самої особи чи пов'язаної з нею особи.

140.1.1.3. доходи або витрати вважаються такими, що є економічно еквівалентними процентам, якщо такі доходи або витрати за своєю економічною суттю є еквівалентом плати за борговими зобов'язаннями,

незалежно від юридичного оформлення або відображення відповідної операції в бухгалтерському обліку.

Проценти, а також доходи або витрати, економічно еквівалентні процентам, можуть, зокрема, але не виключно, бути вираженими (визначатися):

у відсотковому вираженні від основної суми заборгованості чи вартості майна (нараховуватися на таку суму);

у вигляді фіксованої суми, яка надається або сплачується у зв'язку з виникненням боргового зобов'язання або у зв'язку зі зміною умов його погашення;

у вигляді частини доходу або прибутку, яку позичальник сплачує кредитору у зв'язку з виникненням або існуванням боргового зобов'язання;

у вигляді різниці між ціною розміщення та ціною погашення (номіналом) цінного паперу;

у вигляді різниці між ціною купівлі (продажу) цінних паперів та ціною їх зворотного продажу (купівлі) в операціях РЕПО.

140.1.1.4. капіталізованими витратами на запозичення вважаються витрати на запозичення, що відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (далі у цьому пункті — стандарти бухгалтерського обліку) збільшили вартість (собівартість, первісну або балансову вартість) будь-якого активу, у зв'язку з яким вони капіталізуються згідно із стандартами бухгалтерського обліку (далі у цьому пункті — відповідний актив), до моменту, з якого згідно із стандартами бухгалтерського обліку капіталізація витрат на запозичення припиняється. Капіталізованими витратами на запозичення вважаються також курсові різниці за борговими зобов'язаннями, вимогами та інструментами, зазначеними в абзаці першому підпункту 140.1.4 цього пункту, які згідно із стандартами бухгалтерського обліку збільшили вартість відповідного активу.

140.1.1.5. термін “деривативні фінансові інструменти” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”.

140.1.1.6. механізмом хеджування вважається правочин або сукупність правочинів, укладені платником податку з метою повної або часткової компенсації впливу зміни валютного курсу, процентної ставки або інших умов боргового зобов'язання (наданого фінансування) на грошові потоки або фінансовий результат платника податку, незалежно від того, чи є такий правочин деривативним фінансовим інструментом і чи застосовує платник податку облік хеджування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

140.1.1.7. кваліфікованими витратами на запозичення (далі — ВПк) вважаються витрати на запозичення за борговими зобов'язаннями, щодо яких одночасно виконуються такі умови:

а) кредитор за таким борговим зобов'язанням не є пов'язаною з платником податку особою;

б) виконання боргового зобов'язання прямо або опосередковано не забезпечується пов'язаною з платником податку особою, у тому числі шляхом поруки, гарантії, застави майна такої особи або надання права зворотної вимоги (регресу) до такої особи;

в) пов'язана з платником податку особа не передавала кредитору коштів (майна) і не придбавала боргових цінних паперів кредитора, якщо таке передання (придбання) було умовою надання коштів (майна) за таким борговим зобов'язанням.

Кваліфіковані витрати на запозичення не визначаються за податковий (звітний) період, у якому платник податку надавав пов'язаним особам фінансування у формі кредиту, позики, поворотної фінансової допомоги, депозиту або придбання боргових цінних паперів таких осіб, а також за податковий (звітний) період, на кінець якого обліковується непогашена заборгованість пов'язаних осіб за таким фінансуванням.

140.1.1.8. надмірними витратами на запозичення (далі — НВ) вважається сума, на яку витрати на запозичення платника податку, визнані у бухгалтерському обліку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та враховані при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з урахуванням різниць, визначених цим Кодексом, крім різниць, визначених пунктом 140.2 цієї статті), за податковий (звітний) період перевищують суму доходів у формі процентів та інших доходів, економічно еквівалентних процентам (визначених згідно з підпунктом 140.1.6 цього пункту), визнаних у бухгалтерському обліку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та врахованих при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з урахуванням різниць, визначених цим Кодексом), за такий податковий (звітний) період.

140.1.2. Витрати на запозичення, визначені підпунктом 140.1.1.1 підпункту 140.1.1 цього пункту, включають, зокрема, але не виключно:

проценти за кредитами, позиками, депозитами, операціями РЕПО та іншими борговими зобов'язаннями, визначеними підпунктом 140.1.1.2 цього пункту;

суми, що виплачуються (нараховуються) позичальником на користь кредитора за договором позики (кредиту чи іншого запозичення), розмір яких повністю або частково визначається залежно від прибутку, доходу,

обороту, вартості активів чи інших результатів господарської діяльності позичальника, незалежно від того, чи класифікуються відповідні відносини як позика для цілей бухгалтерського обліку;

умовно нараховані проценти за борговими інструментами — суми процентів (процентних витрат), які визнаються платником податку за даними бухгалтерського обліку за борговими інструментами із застосуванням методу ефективної ставки відсотка або в іншому порядку, за яким процентні витрати нараховуються незалежно від фактичної виплати доходу за таким інструментом, зокрема за конвертованими облігаціями, безпроцентними (дисконтними) облігаціями та іншими борговими цінними паперами;

суми за альтернативними механізмами фінансування — будь-які платежі, що за своєю економічною суттю є еквівалентними процентам, незалежно від їх юридичного оформлення та найменування у договорах або в бухгалтерському обліку, у тому числі суми за механізмами ісламського фінансування. До таких сум належать, зокрема, платежі, які не визначені в явній формі як проценти внаслідок застосування при укладенні договорів норм права іншої держави (у тому числі норм звичаєвого або релігійного права) або внаслідок застосування при складанні фінансової звітності методологічної основи (у тому числі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності), за якою такі платежі не кваліфікуються як проценти;

борговий (фінансовий) компонент лізингових платежів — частина платежів за договором фінансового лізингу (фінансової оренди), що становить плату за користування наданим фінансуванням і за своєю економічною суттю є еквівалентною процентам; до витрат на запозичення не включається частина лізингового платежу, що надається в рахунок компенсації (відшкодування) вартості об'єкта фінансового лізингу;

капіталізовані витрати на запозичення, що враховуються у складі витрат на запозичення в порядку, встановленому підпунктом 140.1.3 цього пункту;

суми, які згідно зі статтею 39 цього Кодексу за фактичними умовами контрольованої операції визнаються платою за надане платнику податку фінансування, — у розмірі, визначеному за принципом “витягнутої руки” виходячи з рівня дохідності такого фінансування, якщо такі суми не визначені іншими абзацами цього підпункту;

від’ємний сукупний результат курсових різниць, що визначається в порядку, встановленому підпунктом 140.1.4 цього пункту;

від’ємний сукупний результат сум розрахункових процентів за деривативними фінансовими інструментами та/або механізмами хеджування, пов’язаними з борговими зобов’язаннями платника податку,

що визначається в порядку, встановленому підпунктом 140.1.5 цього пункту;

комісії за гарантії, пов'язані з механізмами фінансування;

комісії за організацію залучення фінансування та інші подібні витрати, пов'язані із запозиченням коштів та/або майна, зокрема комісії за організацію, надання та обслуговування запозичень, витрати на випуск боргових цінних паперів, а також винагороди, що сплачуються кредиторам (власникам боргових цінних паперів) за надання згоди на зміну умов боргового зобов'язання, і витрати, пов'язані з підготовкою та проведенням такої зміни.

140.1.3. Капіталізовані витрати на запозичення не включаються до витрат на запозичення в періоді їх капіталізації, а включаються до складу витрат на запозичення у сумі та в тому податковому (звітному) періоді, які визначаються в такому порядку:

1) до об'єктів, вартість яких амортизується, — у частині амортизації відповідного активу, що припадає на суму капіталізованих витрат на запозичення, у періодах нарахування такої амортизації.

При цьому враховується:

для основних засобів та нематеріальних активів — сума амортизації, розрахована відповідно до положень пункту 138.3 статті 138 цього Кодексу, за умови що у відповідному податковому (звітному) періоді на зазначену суму амортизації зменшено фінансовий результат до оподаткування за правилами пункту 138.2 статті 138 цього Кодексу;

для інших активів — сума амортизації, включена до витрат податкового (звітного) періоду, визнаних платником податку відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування (у тому числі після застосування різниць, визначених цим Кодексом).

При продажу або іншому вибутті об'єктів, вартість яких амортизується, до витрат на запозичення включається частка капіталізованих витрат на запозичення, що припадає на залишкову вартість такого об'єкта, враховану при визначенні об'єкта оподаткування у податковому (звітному) періоді такого вибуття, крім частки, раніше включеної до витрат на запозичення у складі амортизації;

2) до об'єктів, вартість яких не амортизується, — у періоді, в якому вартість відповідного активу або її частина включається до витрат (зокрема до собівартості реалізованих товарів, робіт, послуг або у зв'язку з вибуттям об'єкта).

Частка капіталізованих витрат на запозичення, що включається до витрат на запозичення, визначається пропорційно частці таких витрат у вартості відповідного активу.

Якщо вартість відповідного активу або її частина включається до витрат податкового (звітного) періоду, визнаних платником податку відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, але враховується при визначенні об'єкта оподаткування (у тому числі після застосування різниць, визначених цим Кодексом) не в повній сумі, а в межах, встановлених цим Кодексом (зокрема при продажу невидобутих основних засобів або нематеріальних активів — у сумі, що не перевищує доходу від такого продажу згідно з пунктом 138.2 статті 138 цього Кодексу), частка капіталізованих витрат на запозичення, що включається до витрат на запозичення, визначається за формулою:

$$\text{КВП} = \text{КВЗ} \times \text{ПЗ} / \text{ПВ}, \text{ де:}$$

КВП — сума капіталізованих витрат на запозичення, що включається до витрат на запозичення відповідного податкового (звітного) періоду;

КВЗ — загальна сума капіталізованих витрат на запозичення у вартості відповідного активу (його частини, що вибуває);

ПЗ — сума, на яку вартість відповідного активу (його частини) фактично зменшила об'єкт оподаткування;

ПВ — повна вартість відповідного активу (його частини), що враховувалася б у зменшення об'єкта оподаткування без обмежень, встановлених цим Кодексом.

Якщо вартість відповідного активу або її частина включається до витрат податкового (звітного) періоду, визнаних платником податку відповідно до стандартів бухгалтерського обліку, але згідно з цим Кодексом не враховується при визначенні об'єкта оподаткування (у тому числі після застосування різниць, визначених цим Кодексом) у жодній частині (зокрема при ліквідації невидобутих основних засобів), капіталізовані витрати на запозичення, що припадають на таку вартість або її частину, до витрат на запозичення не включаються.

140.1.4. Сукупний результат курсових різниць визначається платником податку за кожний податковий (звітний) період щодо боргових зобов'язань у значенні підпункту 140.1.1.2 цього пункту, вимог, що виникають із наданого платником податку фінансування (кредитів, позик, депозитів та інших інструментів, пов'язаних із наданням фінансування), та деривативних фінансових інструментів і механізмів хеджування валютного ризику за такими борговими зобов'язаннями (вимогами), як різниця між сумою позитивних та сумою негативних курсових різниць (як реалізованих, так і нереалізованих), що виникають за даними бухгалтерського обліку за такими борговими зобов'язаннями, вимогами та інструментами.

Для цілей абзацу першого цього підпункту курсові різниці за борговими зобов'язаннями та вимогами розраховуються:

а) від суми нарахованих процентів та інших сум, що є економічно еквівалентними процентам, — за всіма борговими зобов'язаннями та вимогами, зазначеними в абзаці першому цього підпункту;

б) від основної суми боргу — за борговими зобов'язаннями у частині, що відповідає коштам (майну), наданим платнику податку за рахунок коштів (майна) пов'язаної з ним особи;

в) від основної суми боргу за вимогами, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, — якщо боржником за такою вимогою є пов'язана з платником податку особа.

Для цілей підпункту “б” абзацу другого цього підпункту кошти (майно) вважаються наданими платнику податку за рахунок коштів (майна) пов'язаної з ним особи, якщо кредитором є така особа, а також якщо така особа безпосередньо або через інших осіб передала кредитору кошти (майно) на умовах їх повернення або придбала боргові цінні папери кредитора з метою надання платнику податку коштів (майна) за таким борговим зобов'язанням.

Кошти (майно) не вважаються наданими платнику податку за рахунок коштів (майна) пов'язаної з ним особи у частині, що відповідає коштам, залученим кредитором від осіб, які не є пов'язаними з платником податку, за умови що валюта боргового зобов'язання платника податку збігається з валютою таких залучених коштів.

Якщо сукупний результат курсових різниць є від'ємним, сума перевищення негативних курсових різниць над позитивними включається до витрат на запозичення згідно з підпунктом 140.1.2 цього пункту.

Якщо сукупний результат курсових різниць є додатним, сума перевищення позитивних курсових різниць над негативними включається до доходів, економічно еквівалентних процентам, згідно з підпунктом 140.1.6 цього пункту.

Курсові різниці за монетарними статтями, що не є борговими зобов'язаннями, вимогами чи інструментами, зазначеними в абзаці першому цього підпункту (зокрема, за заборгованістю за товари, роботи, послуги — в частині, що не визнається борговим (фінансовим) компонентом згідно з підпунктом 140.1.1.2 цього пункту), до сукупного результату курсових різниць не включаються. Не включаються також курсові різниці, капіталізовані у вартості активу відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (такі курсові різниці враховуються згідно з підпунктом 140.1.3 цього пункту), та курсові різниці, враховані у складі сукупного результату сум розрахункових процентів згідно з підпунктом 140.1.5 цього пункту.

За деривативними фінансовими інструментами та механізмами хеджування валютного ризику, пов'язаними з борговим зобов'язанням платника податку або з вимогою, що виникає із наданого ним фінансування, до сукупного результату курсових різниць включаються прибутки та збитки, визнані у бухгалтерському обліку за такими інструментами і зумовлені зміною валютного курсу. Такий інструмент вважається пов'язаним з борговим зобов'язанням (вимогою), якщо його укладено з метою повної або часткової компенсації впливу зміни валютного курсу за таким борговим зобов'язанням (вимогою). Якщо умовна (номінальна) сума такого інструмента перевищує суму, від якої згідно з цим підпунктом розраховуються курсові різниці за відповідним борговим зобов'язанням (вимогою), до сукупного результату курсових різниць включається частина прибутків та збитків за таким інструментом, визначена пропорційно відношенню суми, від якої розраховуються такі курсові різниці, до умовної (номінальної) суми інструмента.

Курсові різниці, які не можуть бути віднесені до відповідного боргового зобов'язання (вимоги) або пов'язаного з ним деривативного фінансового інструмента безпосередньо, розподіляються пропорційно балансовій вартості боргових зобов'язань (вимог), щодо яких вони виникли.

Частина сукупного результату курсових різниць, що припадає на окремі боргові зобов'язання (вимоги), визначається у разі, якщо це необхідно для застосування положень цього Кодексу, за такими правилами:

якщо сукупний результат курсових різниць є від'ємним, він розподіляється між борговими зобов'язаннями (вимогами), за якими сума негативних курсових різниць перевищує суму позитивних, пропорційно такому перевищенню;

якщо сукупний результат курсових різниць є додатним, він розподіляється між борговими зобов'язаннями (вимогами), за якими сума позитивних курсових різниць перевищує суму негативних, пропорційно такому перевищенню.

140.1.5. Сукупний результат сум розрахункових процентів за деривативними фінансовими інструментами та/або механізмами хеджування, пов'язаними з борговими зобов'язаннями платника податку або з наданим ним фінансуванням, визначається за кожний податковий (звітний) період як різниця між сумами, що підлягають сплаті, та сумами, що підлягають отриманню платником податку за такими інструментами. Під сумами розрахункових процентів розуміються суми, що нараховуються на умовну (номінальну) суму відповідного інструмента і за своєю економічною суттю є еквівалентом плати за борговими зобов'язаннями.

Інструмент вважається пов'язаним з борговим зобов'язанням платника податку (наданим ним фінансуванням), якщо його укладено з метою повної або часткової компенсації або зміни впливу процентної ставки або інших умов такого боргового зобов'язання (фінансування). Якщо умовна

(номінальна) сума такого інструмента перевищує суму відповідного боргового зобов'язання (фінансування), до сукупного результату сум розрахункових процентів включається частина сум, визначена пропорційно відношенню суми відповідного боргового зобов'язання (фінансування) до умовної (номінальної) суми інструмента.

Якщо сукупний результат сум розрахункових процентів є від'ємним, сума відповідного перевищення включається до витрат на запозичення згідно з підпунктом 140.1.2 цього пункту.

Якщо сукупний результат сум розрахункових процентів є додатним, сума відповідного перевищення включається до доходів, економічно еквівалентних процентам, згідно з підпунктом 140.1.6 цього пункту.

140.1.6. До доходів платника податків у формі процентів та інших доходів, економічно еквівалентних процентам, належать, зокрема, але не виключно:

проценти, нараховані на користь платника податку за наданими ним кредитами, позиками, депозитами та іншими інструментами, пов'язаними із наданням фінансування;

додатний сукупний результат курсових різниць, що визначається в порядку, встановленому підпунктом 140.1.4 цього пункту;

додатний сукупний результат сум розрахункових процентів за деривативними фінансовими інструментами та/або механізмами хеджування, пов'язаними з наданим платником податку фінансуванням, що визначається в порядку, встановленому підпунктом 140.1.5 цього пункту;

інші доходи, економічно еквівалентні процентам, за операціями, зазначеними в підпункті 140.1.2 цього пункту, у яких платник податку виступає кредитором (надавачем фінансування).

140.2. Різниці, які виникають щодо надмірних витрат на запозичення

Платник податку коригує фінансовий результат до оподаткування на різниці, визначені цим пунктом, з урахуванням:

загальної суми витрат на запозичення платника податку, визнаних у бухгалтерському обліку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та врахованих при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з урахуванням різниць, визначених цим Кодексом, крім різниць, визначених цим пунктом) (далі — ВП);

ліміту витрат на запозичення (далі — ЛВ);

накопиченої суми витрат на запозичення, не врахованої у зменшення фінансового результату до оподаткування (далі — СН);

невикористаної суми ліміту витрат на запозичення (далі — НЛ).

140.2.1. Сума ліміту витрат на запозичення визначається за формулою:

$$ЛВ = ПД + БВ, \text{ де:}$$

ПД — сума доходів у формі процентів та інших доходів, економічно еквівалентних процентам (визначених згідно з підпунктом 140.1.6 пункту 140.1 цієї статті), поточного податкового (звітного) періоду, визнаних у бухгалтерському обліку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та врахованих при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств (з урахуванням різниць, визначених цим Кодексом);

БВ — базова величина ліміту, що дорівнює більшій з таких величин:

$0,3 \times \text{EBITDA}$, де EBITDA — показник, визначений згідно з підпунктом 140.2.3 цього пункту;

грошовий поріг (далі — ГП), визначений згідно з підпунктом 140.2.1.1 цього підпункту.

140.2.1.1. Грошовий поріг дорівнює більшій з таких величин:

а) сумі, еквівалентній 500 000 євро;

б) меншій з таких величин — сумі, еквівалентній 3 000 000 євро, або сумі кваліфікованих витрат на запозичення (ВПК), визначених згідно з підпунктом 140.1.1.7 пункту 140.1 цієї статті.

Суми в євро, зазначені в цьому підпункті, перераховуються у гривні за офіційним курсом гривні до євро, встановленим Національним банком України станом на 1 січня податкового (звітного) року.

Для цілей підпункту 140.2.2.2 підпункту 140.2.2 і підпункту 140.2.6 цього пункту сума ліміту витрат на запозичення визначається без урахування грошового порога.

140.2.2. Сума ВП порівнюється із сумою ЛВ поточного податкового (звітного) періоду.

140.2.2.1. Якщо сума ВП перевищує суму ЛВ, платник податку зменшує суму такого перевищення на невикористану суму ліміту витрат на запозичення (НЛ), перенесену з попередніх податкових (звітних) років у порядку, встановленому підпунктом 140.2.6 цього пункту. На суму, що залишилася після такого зменшення, платник податку збільшує фінансовий результат до оподаткування поточного податкового (звітного) періоду. На таку саму суму збільшується накопичена сума витрат на запозичення (СН).

140.2.2.2. Якщо сума ВП не перевищує суму ЛВ і у платника податку обліковується накопичена сума витрат на запозичення (СН), платник податку зменшує фінансовий результат до оподаткування такого періоду на суму, що дорівнює меншій із двох величин — сумі СН або сумі, на яку сума ЛВ перевищує суму ВП.

На суму, враховану у зменшення фінансового результату до оподаткування поточного податкового (звітного) періоду, зменшується накопичена сума витрат на запозичення (СН).

140.2.3. Показник EBITDA визначається за формулою:

$$\text{EBITDA} = \text{ОО} + \text{А} + \text{НВ}, \text{ де:}$$

ОО — об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств поточного податкового (звітного) періоду, визначений згідно з підпунктом 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на всі різниці, передбачені цим Кодексом, крім:

а) від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років;

б) усіх різниць, передбачених цим пунктом, — як тих, на які згідно з підпунктом 140.2.2.1 підпункту 140.2.2 цього пункту збільшується фінансовий результат до оподаткування, так і тих, на які згідно з підпунктом 140.2.2.2 підпункту 140.2.2 цього пункту він зменшується;

А — сума амортизації, що врахована при визначенні об'єкта оподаткування поточного податкового (звітного) періоду, яка складається з:

а) суми амортизаційних відрахувань щодо основних засобів та нематеріальних активів, розрахованої відповідно до положень пункту 138.3 статті 138 цього Кодексу, за умови що у відповідному податковому (звітному) періоді на зазначену суму амортизації зменшено фінансовий результат до оподаткування за правилами пункту 138.2 статті 138 цього Кодексу;

б) суми амортизації інших амортизованих активів, включеної до витрат податкового (звітного) періоду, визнаних платником податку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, які враховуються при визначенні об'єкта оподаткування (у тому числі після застосування різниць, визначених цим Кодексом), та не врахованої згідно з підпунктом “а” цього визначення.

До показника А не включається частина амортизації, що припадає на капіталізовані витрати на запозичення та врахована у складі витрат на запозичення згідно з підпунктом 140.1.3 пункту 140.1 цієї статті, а також амортизація активів з права користування, визнаних відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, крім активів за договорами фінансового лізингу (фінансової оренди);

НВ — надмірні витрати на запозичення поточного податкового (звітного) періоду, визначені згідно з підпунктом 140.1.1.8 пункту 140.1 цієї статті. У разі відсутності надмірних витрат на запозичення показник НВ дорівнює нулю.

Якщо показник EBITDA має від'ємне значення, для цілей розрахунків цього пункту він вважається таким, що дорівнює нулю.

140.2.4. У разі якщо витрати на запозичення відповідного податкового (звітного) періоду виникають за борговими зобов'язаннями, щодо яких згідно з вимогами цього Кодексу обов'язковим є дотримання принципу “витягнутої руки”, витрати на запозичення, які враховуються при визначенні показника ВП, не можуть перевищувати сум, що відповідають принципу “витягнутої руки” у таких операціях.

140.2.5. Накопичена сума витрат на запозичення (СН) підлягає перенесенню на наступні податкові (звітні) періоди без обмеження в часі до повного її врахування у зменшення фінансового результату до оподаткування згідно з підпунктом 140.2.2.2 підпункту 140.2.2 цього пункту.

140.2.6. Невикористаною сумою ліміту витрат на запозичення (НЛ) за податковий (звітний) рік вважається сума, на яку $0,3 \times \text{EBITDA}$ такого року перевищує суму надмірних витрат на запозичення такого року, зменшена на суму накопиченої суми витрат на запозичення (СН), врахованої у зменшення фінансового результату до оподаткування такого року згідно з підпунктом 140.2.2.2 підпункту 140.2.2 цього пункту. За відсутності такого перевищення, а також якщо результат такого обчислення є від'ємним, показник НЛ дорівнює нулю.

Невикористана сума ліміту витрат на запозичення переноситься на наступні податкові (звітні) роки та може бути використана протягом п'яти податкових (звітних) років, наступних за роком її виникнення. Після закінчення зазначеного строку така сума подальшому перенесенню не підлягає.

Використання таких сум здійснюється послідовно, починаючи із суми, що виникла раніше.

Невикористана сума ліміту витрат на запозичення не виникає за податкові (звітні) періоди, у яких у платника податку відсутні надмірні витрати на запозичення, у яких до платника податку не застосовувалися вимоги пунктів 140.1 та 140.2 цієї статті, а також за періоди перебування платника податку на спрощеній системі оподаткування.

140.2.7. Наслідки реорганізації платника податку

140.2.7.1. У разі реорганізації платника податку шляхом приєднання, злиття або перетворення накопичена сума витрат на запозичення, що обліковувалася платником податку, який припиняється, на дату затвердження передавального акта, а у разі реорганізації шляхом поділу — на дату затвердження розподільчого балансу, враховується у зменшення фінансового результату до оподаткування платника податку — правонаступника у порядку, встановленому підпунктом 140.2.2.2 підпункту 140.2.2 цього пункту. У разі реорганізації шляхом поділу

зазначена сума розподіляється між правонаступниками пропорційно до отриманої частки майна згідно з розподільчим балансом.

140.2.7.2. До накопиченої суми витрат на запозичення платника податку — правонаступника включається сума, що не перевищує суму власного капіталу платника податку, що припиняється, станом на кінець попереднього податкового (звітного) року, зменшену на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування, що обліковувалося у такого платника податку на дату затвердження передавального акта, а у разі реорганізації шляхом поділу — на дату затвердження розподільчого балансу. Якщо результат такого обчислення є від'ємним або дорівнює нулю, накопичена сума витрат на запозичення до платника податку — правонаступника не переноситься. У разі реорганізації шляхом поділу зазначене обмеження застосовується до кожного правонаступника пропорційно до отриманої ним частки майна згідно з розподільчим балансом. У разі приєднання (злиття) накопичена сума витрат на запозичення переноситься також за умови, що платник податку, що припиняється, та платник податку — правонаступник були пов'язаними особами більше ніж вісімнадцять послідовних місяців до дати завершення приєднання (злиття).

140.2.7.3. У разі реорганізації платника податку шляхом виділу накопичена сума витрат на запозичення, що обліковувалася платником податку, з якого здійснено виділ, на дату затвердження розподільчого балансу, переноситься до платника податку, створеного внаслідок виділу, пропорційно до отриманої ним частки майна згідно з розподільчим балансом. На перенесену суму зменшується накопичена сума витрат на запозичення платника податку, з якого здійснено виділ.

140.2.7.4. Накопичена сума витрат на запозичення до платника податку — правонаступника не переноситься, якщо на дату завершення реорганізації такий платник податку — правонаступник є резидентом Дія Сіті — платником податку на особливих умовах.

140.2.7.5. У разі реорганізації платника податку шляхом приєднання, злиття або поділу невикористана сума ліміту витрат на запозичення до платника податку — правонаступника не переноситься. У разі реорганізації платника податку шляхом виділу невикористана сума ліміту витрат на запозичення продовжує враховуватися платником податку, з якого здійснено виділ, та до платника податку, створеного внаслідок виділу, не переноситься. У разі реорганізації платника податку шляхом перетворення невикористана сума ліміту витрат на запозичення враховується платником податку — правонаступником у порядку, встановленому підпунктом 140.2.6 цього пункту.

140.2.8. Для цілей застосування пунктів 140.1–140.3 цієї статті платник податку веде окремий облік:

а) витрат на запозичення (ВП) і доходів у формі процентів та інших доходів, економічно еквівалентних процентам (ПД), — за складовими,

визначеними підпунктами 140.1.2 і 140.1.6 пункту 140.1 цієї статті, а також надмірних витрат на запозичення (НВ);

б) витрат на запозичення, що були капіталізовані (підлягали включенню до вартості активу) відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, та сум таких витрат, що включаються до складу витрат на запозичення згідно з підпунктом 140.1.3 пункту 140.1 цієї статті;

в) сум амортизації, що не включаються до показника А згідно з підпунктом 140.2.3 цього пункту;

г) накопиченої суми витрат на запозичення (СН);

г) невикористаної суми ліміту витрат на запозичення (НЛ) — за кожним податковим (звітним) роком її виникнення;

д) боргових зобов'язань, витрати на запозичення за якими є кваліфікованими витратами на запозичення (ВПк), та сум таких витрат.

140.2.9. Платник податку зобов'язаний у складі податкової декларації за податковий (звітний) рік подавати додаток з розрахунком показників, визначених цим пунктом.

У такому додатку, зокрема, зазначаються:

сума витрат на запозичення (ВП) та сума доходів у формі процентів та інших доходів, економічно еквівалентних процентам (ПД), — за складовими;

сума надмірних витрат на запозичення (НВ);

показник EBITDA та його складові;

сума ліміту витрат на запозичення (ЛВ);

сума кваліфікованих витрат на запозичення (ВПк) та сума грошового порога (ГП);

сума, на яку згідно з підпунктом 140.2.2 цього пункту збільшено або зменшено фінансовий результат до оподаткування;

накопичена сума витрат на запозичення (СН) на початок і на кінець податкового (звітного) року;

невикористана сума ліміту витрат на запозичення (НЛ) за кожним податковим (звітним) роком її виникнення та суми її використання.

140.3. Виключення при оподаткуванні витрат на запозичення

140.3.1. Вимоги пунктів 140.1 та 140.2 цієї статті не застосовуються до платника податку, який є:

банком — відповідно до Закону України “Про банки і банківську діяльність”;

нерезидентом, який провадить банківську діяльність на території України через філію іноземного банку, — відповідно до Закону України “Про банки і банківську діяльність”;

страховиком — відповідно до Закону України “Про страхування”.

140.3.2. Для цілей пунктів 140.1 та 140.2 цієї статті витрати на запозичення, понесені платником податку у зв’язку з реалізацією довгострокового проекту публічної інфраструктури, що відповідає умовам, визначеним підпунктом 140.3.3 цього пункту, не включаються до складу загальної суми витрат на запозичення (ВП), і до них не застосовуються різниці, визначені пунктом 140.2 цієї статті. Це стосується також капіталізованих витрат на запозичення за таким проектом у податкових (звітних) періодах, у яких вони підлягали б включенню до складу витрат на запозичення згідно з підпунктом 140.1.3 пункту 140.1 цієї статті.

Виключення, передбачене цим підпунктом, застосовується платником податку, який є оператором відповідного довгострокового проекту публічної інфраструктури у значенні підпункту 140.3.4 цього пункту.

У разі застосування виключення, передбаченого цим підпунктом:

доходи від відповідного довгострокового проекту публічної інфраструктури не включаються до складу доходів (ПД) оператора проекту, а показник ОО, визначений згідно з підпунктом 140.2.3 пункту 140.2 цієї статті, зменшується на суму таких доходів, врахованих при визначенні об’єкта оподаткування відповідного податкового (звітного) періоду;

оператор проекту веде окремий облік доходів та витрат на запозичення за кожним довгостроковим проектом публічної інфраструктури. Доходи, одержані від використання активу проекту разом з іншими активами оператора проекту, та витрати на запозичення за запозиченнями на фінансування проекту, які не можуть бути віднесені до проекту безпосередньо, розподіляються пропорційно балансовій вартості активів проекту в загальній балансовій вартості активів оператора проекту;

оператор проекту відображає застосування виключення, передбаченого цим підпунктом, та відомості про відповідний довгостроковий проект публічної інфраструктури у податковій декларації.

140.3.3. Довгостроковим проектом публічної інфраструктури вважається проект, який відповідає всім таким умовам:

а) цей проект спрямований на створення, будівництво, модернізацію, експлуатацію та/або утримання великомасштабного активу (далі — актив проекту), що становить загальний суспільний інтерес;

б) строк проекту становить не менше 10 років. Строком проекту вважається строк, протягом якого оператор проекту несе зобов’язання, зазначене у підпункті “г” цього підпункту, який обчислюється з дати виникнення такого зобов’язання. Якщо таке зобов’язання встановлено без

визначення строку, вважається, що строк проекту становить не менше 10 років;

в) актив проекту розташований в Україні. Розташування за межами України окремих складових (частин, елементів) активу проекту не перешкоджає застосуванню виключення, передбаченого підпунктом 140.3.2 цього пункту, якщо такі складові є допоміжними щодо активу проекту і їх розташування за межами України зумовлене технологічною необхідністю з'єднання активу проекту з відповідною інфраструктурою іншої держави;

г) оператор проекту відповідно до закону, адміністративного акта, концесійного договору, договору публічно-приватного партнерства або укладеного з органом державної влади чи органом місцевого самоврядування іншого договору зобов'язаний вчиняти щодо активу проекту одну або декілька з таких дій: створювати (будувати), модернізувати, експлуатувати, утримувати актив проекту, забезпечувати його доступність, надавати з використанням такого активу товари, роботи або послуги, що становлять загальний суспільний інтерес;

г) протягом строку проекту відчуження активу проекту оператором проекту не допускається, крім випадків, установлених законом чи передбачених умовами концесійного договору, договору публічно-приватного партнерства або іншого договору, укладеного з органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, а також відчуження за згодою відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування. Не вважається порушенням вимог цього абзацу вибуття складових (частин, елементів) активу проекту у зв'язку з їх заміною складовими (частинами, елементами), що використовуються у тому самому проєкті, або списанням унаслідок зношення чи знищення;

д) запозичення, за рахунок яких фінансується діяльність, пов'язана зі створенням, будівництвом, модернізацією, експлуатацією та/або утриманням активу проекту (далі — запозичення на фінансування проекту), є борговим зобов'язанням оператора проекту перед особою, яка не є пов'язаною з ним, за яким кредитор має право вимоги та/або право звернення стягнення виключно щодо активу проекту та доходів від такого проекту і не має права вимоги та/або права звернення стягнення щодо будь-яких інших активів, зокрема активів оператора проекту або пов'язаних з ним осіб. Не вважається порушенням вимог цього абзацу наявність у кредитора права вимоги та/або права звернення стягнення щодо: корпоративних прав оператора проекту; майнових прав оператора проекту за договорами, укладеними у зв'язку з реалізацією проекту; дебіторської заборгованості, що виникає у зв'язку з реалізацією проекту; коштів на рахунках, призначених для розрахунків за проектом, у тому числі на резервних рахунках та рахунках умовного зберігання (ескроу); страхових відшкодувань, що підлягають сплаті у зв'язку з пошкодженням або втратою активу проекту; компенсацій, що підлягають сплаті у зв'язку з припиненням

договору, зазначеного у підпункті “г” цього підпункту. Забезпечення (порука, гарантія, інше зобов’язання про надання фінансової підтримки), надане пов’язаною з оператором проекту особою виключно на період створення (будівництва) активу проекту та припинене не пізніше дати введення такого активу в експлуатацію, не враховується для цілей цього абзацу;

е) сума запозичень на фінансування проекту не перевищує суми інвестицій у проект, що визначається як вартість придбання або створення активу проекту та/або вартість його модернізації чи інших витрат, спрямованих на підтримання або збільшення вартості такого активу, а до завершення створення чи модернізації цього активу — очікуваної суми таких інвестицій;

є) кошти, отримані за запозиченнями на фінансування проекту, не надаються в позику (кредит) або в інший спосіб іншим особам, у тому числі учасникам групи. Не вважається порушенням вимог цього абзацу розміщення таких коштів до їх використання на цілі проекту на рахунках у банках, у тому числі на депозитних, резервних рахунках та рахунках умовного зберігання (ескроу), а також придбання за рахунок таких коштів державних цінних паперів. Не вважається порушенням вимог цього абзацу також інше незначне та побічне розміщення коштів у третіх осіб;

ж) частка фінансування проекту за рахунок запозичень на фінансування проекту від осіб, не пов’язаних з оператором проекту, у загальній сумі інвестицій у проект не перевищує більш ніж на 20 відсоткових пунктів відповідну частку за іншими подібними проектами оператора проекту або інших учасників групи, до якої входить оператор проекту, що реалізуються в Україні. Подібними вважаються проекти, що відповідають умовам, визначеним підпунктами “а” — “є” цього підпункту, та є зіставними за строком проекту і стадією його реалізації. Умова, встановлена цим абзацом, вважається виконаною, якщо оператор проекту та учасники його групи не реалізують інших подібних проектів;

з) оператор проекту є платником податку на прибуток підприємств на загальних підставах;

и) доходи від проекту враховуються при визначенні об’єкта оподаткування оператора проекту та оподатковуються за базовою (основною) ставкою, визначеною пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу, і не звільняються від оподаткування;

і) запозичення на фінансування проекту спрямовуються на діяльність, пов’язану зі створенням, будівництвом, модернізацією, експлуатацією та/або утриманням активу проекту, в Україні. Витрати на таку діяльність, а також витрати на запозичення на фінансування проекту оператор проекту несе в Україні. Витрати вважаються понесеними оператором проекту в Україні, якщо вони враховані при визначенні його об’єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Місцезнаходження (резидентність)

кредитора за межами України не перешкоджає застосуванню виключення, передбаченого підпунктом 140.3.2 цього пункту, за умови дотримання інших умов цього підпункту.

Відповідність проекту умовам, визначеним підпунктами “а” і “б” цього підпункту, встановлюється станом на дату, з якої платник податку вперше застосував виключення, передбачене підпунктом 140.3.2 цього пункту, щодо такого проекту.

Якщо після дати, з якої платник податку вперше застосував виключення, передбачене підпунктом 140.3.2 цього пункту, щодо такого проекту, строк проекту зменшено таким чином, що він становить менше 10 років, зазначене виключення не застосовується починаючи з податкового (звітного) року, в якому набрали чинності відповідні зміни.

Відповідність проекту умовам, визначеним підпунктами “в” — “і” цього підпункту, встановлюється за результатами кожного податкового (звітного) року.

У разі невідповідності проекту хоча б одній з умов, визначених підпунктами “в” — “і” цього підпункту, виключення, передбачене підпунктом 140.3.2 цього пункту, не застосовується за податковий (звітний) рік, за результатами якого встановлено невідповідність, та за кожний наступний податковий (звітний) рік, за результатами якого проект не відповідає хоча б одній з таких умов. Застосування виключення за податкові (звітні) періоди, що передували року, за результатами якого встановлено невідповідність, не переглядається.

Критерії віднесення активів до великомасштабних активів, що становлять загальний суспільний інтерес, для цілей підпункту “а” цього підпункту встановлюються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного та соціального розвитку.

140.3.4. Для цілей цього пункту оператором проекту, зазначеного у підпункті “а” підпункту 140.3.3 цього пункту, вважається платник податку, який на підставі закону, адміністративного акта, концесійного договору, договору публічно-приватного партнерства або укладеного з органом державної влади чи органом місцевого самоврядування іншого договору здійснює (забезпечує здійснення) такого проекту, є власником або законним володільцем активу проекту та несе витрати на діяльність, пов’язану зі створенням, будівництвом, модернізацією, експлуатацією та/або утриманням активу проекту, а також витрати на запозичення на фінансування проекту.

140.3.5. Групою для цілей підпунктів “є” і “ж” підпункту 140.3.3 цього пункту є дві або більше осіб (юридичних осіб, іноземних юридичних осіб, іноземних утворень без статусу юридичної особи, далі — учасники групи), які пов’язані між собою за критеріями володіння або контролю таким

чином, що згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності або національною системою фінансової звітності відповідної держави (юрисдикції) країни резиденції будь-якої із таких осіб (утворень без статусу юридичної особи) обов'язковою є підготовка консолідованої фінансової звітності або підготовка консолідованої фінансової звітності була б обов'язковою у разі, якщо б акції (корпоративні права) одного з таких учасників групи перебували в обігу на національному та/або іноземному організованому фондовому ринку (фондовій біржі).

Учасниками групи вважаються особи, які повністю включаються (підлягали б включенню) до відповідної консолідованої фінансової звітності. Особи, які не включаються до консолідованої фінансової звітності повністю, зокрема особи, частка участі в яких відображається за вартістю, що визначена за методом участі в капіталі, учасниками групи не вважаються.”;

у підпункті 140.5.4 пункту 140.5:

в абзаці першому слова та цифри “пункті 140.2 та” виключити;

в абзаці п'ятому слова та цифри “пункті 140.2 і” виключити.

9. У статті 141:

у пункті 141.9¹:

у підпункті 141.9¹.2:

у підпункті 141.9¹.2.4:

абзац перший викласти в такій редакції:

“141.9¹.2.4. виплати коштів на виконання боргових зобов'язань (у значенні підпункту 140.1.1.2 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу) на користь осіб, які не є резидентами Дія Сіті — платниками податку на особливих умовах, у сумі та за правилами, встановленими підпунктами 135.2.1.4, 135.2.1.5 підпункту 135.2.1 пункту 135.2 статті 135 цього Кодексу.”;

підпункт “б” викласти в такій редакції:

“б) платежів у рахунок погашення заборгованості резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах за отримане ним майно (роботи, послуги), включаючи суми, що визнаються відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності як фінансові витрати, крім сум, що є витратами на запозичення у значенні підпункту 140.1.1.1 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу.”;

доповнити підпунктом 141.9¹.2.18 такого змісту:

“141.9¹.2.18. операції за борговими зобов'язаннями (у значенні підпункту 140.1.1.2 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу), за якими виникають надмірні витрати на запозичення, що перевищують ліміт витрат

на запозичення, у сумі, визначеній за правилами, встановленими підпунктом 141.9¹.5 цього пункту.”;

доповнити підпунктом 141.9¹.5 такого змісту:

“141.9¹.5. Порядок визначення бази оподаткування за операціями, за якими виникають надмірні витрати на запозичення, що перевищують ліміт витрат на запозичення.

База оподаткування за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту, що оподатковується за ставкою, визначеною відповідно до пункту 136.1 статті 136 цього Кодексу, визначається в порядку, встановленому цим підпунктом.

141.9¹.5.1. Резидент Дія Сіті — платник податку на особливих умовах застосовує пункти 140.1–140.3 статті 140 цього Кодексу з урахуванням особливостей, встановлених цим підпунктом.

Для цілей такого застосування:

сума, яка дорівнює сумі збільшення фінансового результату до оподаткування, передбаченого пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, є базою оподаткування згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту;

сума, яка дорівнює сумі зменшення фінансового результату до оподаткування, передбаченого пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, враховується у зменшення суми податку в порядку, встановленому підпунктом 141.9¹.5.6 цього підпункту;

сумою накопиченої суми витрат на запозичення (СН), врахованою у зменшення фінансового результату до оподаткування, вважається сума, на яку зменшено накопичену суму витрат на запозичення (СН) згідно з підпунктом 141.9¹.5.6 цього підпункту;

показники ВП і ВПк визначаються згідно з підпунктами 140.1.1.1–140.1.5 і 140.1.1.7 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу за даними бухгалтерського обліку відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

показник ПД дорівнює сумі доходів, зазначених у підпункті 140.1.6 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу, визнаних у бухгалтерському обліку за відповідний податковий (звітний) період;

показник ОО дорівнює фінансовому результату до оподаткування, визначеному у фінансовій звітності за відповідний податковий (звітний) період відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

показник А визначається за даними бухгалтерського обліку;

показник НВ дорівнює сумі, на яку показник ВП перевищує показник ПД;

показник ПН дорівнює відстроченій сумі податку за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту, що визначається в порядку, встановленому підпунктом 141.9¹.5.6 цього підпункту.

Витрати на запозичення резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах зменшуються на суми, включені до бази оподаткування, визначеної згідно з підпунктом 141.9¹.3 цього пункту, у частині, що стосується витрат на запозичення.

141.9¹.5.2. Якщо сума ВП перевищує суму ЛВ, сума такого перевищення зменшується на невикористану суму ліміту витрат на запозичення (НЛ), перенесену з попередніх податкових (звітних) років у порядку, встановленому підпунктом 140.2.6 пункту 140.2 статті 140 цього Кодексу. Сума, що залишилася після такого зменшення, є базою оподаткування за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту. На таку саму суму збільшується накопичена сума витрат на запозичення (СН).

141.9¹.5.3. Коефіцієнтом перевищення (К) вважається відношення суми бази оподаткування, визначеної згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту, до загальної суми витрат на запозичення (ВП) відповідного податкового (звітного) періоду.

141.9¹.5.4. Сума податку, нарахована за ставкою, визначеною пунктом 136.8 статті 136 цього Кодексу, щодо сум, включених до бази оподаткування згідно з підпунктом 135.2.1 пункту 135.2 статті 135 цього Кодексу — у частині сум, що є витратами на запозичення у значенні підпункту 140.1.1.1 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу, за податковий (звітний) період, за який визначено базу оподаткування згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту, зменшена згідно з абзацом другим підпункту 137.10.1 пункту 137.10 статті 137 цього Кодексу, зараховується у зменшення суми податку, що підлягає сплаті за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту, у частині, що відповідає коефіцієнту перевищення (К). Сума такого зменшення не може перевищувати суми податку, що підлягає сплаті за такими операціями.

141.9¹.5.5. Витрати на запозичення, визнані у бухгалтерському обліку за податковий (звітний) період, за який визначено базу оподаткування згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту, вважаються врахованими у складі такої бази в частині, що відповідає коефіцієнту перевищення (К) такого періоду (далі — враховані витрати на запозичення).

У податкових (звітних) періодах, наступних за податковим (звітним) періодом, за який визначено базу оподаткування згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту, у яких здійснено фактичну сплату витрат на запозичення, зазначених в абзаці першому цього підпункту, база оподаткування, визначена згідно з підпунктом 135.2.1 пункту 135.2 статті 135 цього Кодексу — у частині сум, що є витратами на запозичення у

значенні підпункту 140.1.1.1 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу, зменшується на суму сплачених витрат на запозичення, що включаються до такої бази оподаткування, в частині, що відповідає коефіцієнту перевищення (К) того податкового (звітного) періоду, у якому такі витрати на запозичення були визнані у бухгалтерському обліку. Загальна сума такого зменшення не може перевищувати суми врахованих витрат на запозичення відповідного податкового (звітного) періоду.

Якщо витрати на запозичення, зазначені в абзаці першому цього підпункту, були сплачені у попередніх податкових (звітних) періодах і включені у таких періодах до бази оподаткування, визначеної згідно з підпунктом 135.2.1 пункту 135.2 статті 135 цього Кодексу — у частині сум, що є витратами на запозичення у значенні підпункту 140.1.1.1 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу, сума податку, нарахована щодо них за ставкою, визначеною пунктом 136.8 статті 136 цього Кодексу, та зменшена згідно з абзацом другим підпункту 137.10.1 пункту 137.10 статті 137 цього Кодексу, зараховується у зменшення суми податку, що підлягає сплаті за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту, у частині, що відповідає коефіцієнту перевищення (К) відповідного податкового (звітного) періоду. До такого зарахування застосовується обмеження, встановлене абзацом першим підпункту 141.9¹.5.4 цього підпункту. Повторне зарахування однієї і тієї самої суми не допускається.

141.9¹.5.6. Якщо сума ВП не перевищує суму ЛВ і на початок податкового (звітного) періоду обліковується накопичена сума витрат на запозичення (СН), сума податку на прибуток підприємств, що підлягає сплаті резидентом Дія Сіті — платником податку на особливих умовах за такий період, зменшується на суму, що дорівнює добутку базової (основної) ставки, визначеної пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу, та меншої з двох величин — суми СН або суми, на яку сума ЛВ перевищує суму ВП.

Накопичена сума витрат на запозичення (СН) зменшується на меншу з двох величин — суму СН або суму, на яку сума ЛВ перевищує суму ВП.

Показник ПН дорівнює нулю на початок першого податкового (звітного) періоду, за який визначено базу оподаткування згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього підпункту. Показник ПН збільшується на суму податку, нараховану за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту, за відповідний податковий (звітний) період, зменшену на суми, зараховані згідно з підпунктом 141.9¹.5.4 цього підпункту та абзацом третім підпункту 141.9¹.5.5 цього підпункту.

Показник ПН зменшується на суму, що дорівнює добутку ставки, визначеної пунктом 136.8 статті 136 цього Кодексу, та суми, на яку зменшено базу оподаткування згідно з абзацом другим підпункту 141.9¹.5.5 цього підпункту, а також на суму зменшення податку, застосовану згідно з цим підпунктом.

Сума зменшення, обчислена згідно з абзацом першим цього підпункту, не може перевищувати меншої з двох величин — суми ПН, визначеної станом на кінець такого податкового (звітного) періоду до застосування цього підпункту, або суми податку, що підлягає сплаті за такий податковий (звітний) період. Невикористаний залишок такого зменшення переноситься на наступні податкові (звітні) періоди без обмеження в часі та враховується у зменшення суми податку в порядку, встановленому цим підпунктом.

Для цілей цього підпункту сума ліміту витрат на запозичення (ЛВ) визначається без урахування грошового порога, визначеного підпунктом 140.2.1.1 підпункту 140.2.1 пункту 140.2 статті 140 цього Кодексу.

141.9¹.5.7. У разі переходу платника податку на оподаткування як резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах або переходу резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах на оподаткування податком на прибуток підприємств на загальних підставах накопичена сума витрат на запозичення (СН) та невикористана сума ліміту витрат на запозичення (НЛ), що обліковувалися станом на дату такого переходу, продовжують враховуватися таким платником податку в порядку, встановленому цим підпунктом та пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу.

Для цілей абзацу першого цього підпункту:

у разі переходу платника податку на оподаткування як резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах показник ПН на дату такого переходу визначається як добуток накопиченої суми витрат на запозичення (СН), що обліковувалася станом на таку дату, та базової (основної) ставки, визначеної пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу;

у разі переходу резидента Дія Сіті — платника податку на особливих умовах на оподаткування податком на прибуток підприємств на загальних підставах накопичена сума витрат на запозичення (СН) визначається як частка від ділення суми ПН, що обліковувалася станом на дату такого переходу, на базову (основну) ставку, визначену пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу. Невикористаний залишок зменшення податку, передбаченого підпунктом 141.9¹.5.6 цього підпункту, на таку дату не переноситься.

141.9¹.5.8. Платник податку веде окремий облік врахованих витрат на запозичення (підпункт 141.9¹.5.5 цього підпункту), сум зменшення податку, невикористаного залишку такого зменшення і показника ПН (підпункт 141.9¹.5.6 цього підпункту) та сум податку, зарахованих згідно з підпунктом 141.9¹.5.4 цього підпункту та абзацом третім підпункту 141.9¹.5.5 цього підпункту.

141.9¹.5.9. У податковій декларації за відповідний податковий (звітний) період відображаються, зокрема: показники ВП, ПД, ОО, А, НВ, EBITDA і ЛВ; база оподаткування, визначена згідно з підпунктом 141.9¹.5.2 цього

підпункту; коефіцієнт перевищення (К); накопичена сума витрат на запозичення (СН) і показник ПН на початок і на кінець податкового (звітного) періоду; невикористана сума ліміту витрат на запозичення (НЛ) за кожним податковим (звітним) роком її виникнення; суми, зараховані згідно з підпунктом 141.9¹.5.4 цього підпункту та абзацом третім підпункту 141.9¹.5.5 цього підпункту; сума, на яку зменшено базу оподаткування згідно з абзацом другим підпункту 141.9¹.5.5 цього підпункту; сума зменшення податку згідно з підпунктом 141.9¹.5.6 цього підпункту та невикористаний залишок такого зменшення.

141.9¹.5.10. Зменшення, передбачене абзацом другим підпункту 137.10.1 пункту 137.10 статті 137 цього Кодексу, не застосовується до суми податку, що підлягає сплаті за операціями, зазначеними у підпункті 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 цього пункту.”;

у пункті 141.11 слова та цифри “відповідно до підпункту 141.9¹.2.15 цієї статті, також застосовуються норми підпункту 141.9¹.3 пункту 141.9¹ цієї статті” замінити словами та цифрами “відповідно до підпунктів 141.9¹.2.15, 141.9¹.2.18 підпункту 141.9¹.2 пункту 141.9¹ цієї статті, також застосовуються норми підпунктів 141.9¹.3 і 141.9¹.5 пункту 141.9¹ цієї статті відповідно”.

10. У підрозділі 4 розділу XX “Перехідні положення”:

у пункті 4¹:

в абзаці четвертому слова та цифри “коригувань, визначених підпунктом 140.4.8 пункту 140.4 та підпунктом 140.5.16 пункту 140.5 статті 140 цього Кодексу” замінити словами та цифрами “коригувань, визначених пунктом 140.2, підпунктом 140.4.8 пункту 140.4, підпунктом 140.5.16 пункту 140.5, пунктом 140.6 статті 140 цього Кодексу”;

в абзаці п’ятому слова “Положення цього пункту” замінити словами “Положення абзаців першого — третього цього пункту”;

доповнити абзацами такого змісту:

“Витрати на запозичення, капіталізовані у вартості активу у періоді перебування платника податку на спрощеній системі оподаткування, включаються до складу витрат на запозичення в порядку, встановленому підпунктом 140.1.3 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу.

У разі переходу платника податку на спрощену систему оподаткування накопичена сума витрат на запозичення (СН) та невикористана сума ліміту витрат на запозичення (НЛ), визначені пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, що обліковувалися станом на дату такого переходу, подальшому перенесенню не підлягають.

Накопичена сума витрат на запозичення (СН), визначена пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу, що обліковувалася платником податку, який припинився внаслідок реорганізації, до складу накопиченої суми витрат на запозичення платника податку — правонаступника не включається, якщо на дату завершення такої реорганізації такий правонаступник перебував на спрощеній системі оподаткування.”;

у пункті 20:

слова та цифри “пунктом 140.3 статті 140 розділу III цього Кодексу” замінити словами та цифрами “пунктом 140.3 статті 140 розділу III цього Кодексу у редакції, що діяла до 1 січня 2028 року”;

доповнити реченням такого змісту: “Таке врахування здійснюється за податкові (звітні) періоди до 1 січня 2028 року.”;

пункт 53 після слів та цифр “абзацом першим пункту 140.2 статті 140 цього Кодексу” доповнити словами та цифрами “у редакції, що діяла до 1 січня 2028 року”, а після слів та цифр “застосовуються з 1 січня 2021 року” — словами та цифрами “за податкові (звітні) періоди до 1 січня 2028 року”;

доповнити пунктом 74 такого змісту:

“74. Установити, що:

оподаткування процентів за борговими зобов’язаннями за податкові (звітні) періоди до 1 січня 2028 року (у тому числі податковий (звітний) період 2027 року) здійснюється відповідно до пунктів 140.1–140.3 статті 140 цього Кодексу у редакції, що діяла до 1 січня 2028 року.

Положення пунктів 140.1–140.3 статті 140 цього Кодексу у редакції Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в частині положень статті 4 цієї Директиви)” застосовуються до податкових (звітних) періодів, починаючи з 1 січня 2028 року, незалежно від дати укладення договорів (правочинів) та/або вчинення операцій, за якими виникають витрати на запозичення, у тому числі за борговими зобов’язаннями, що обліковувалися на балансі платника податку станом на 1 січня 2028 року, з урахуванням такого:

1) сума процентів, які збільшили фінансовий результат до оподаткування відповідно до пункту 140.2 статті 140 цього Кодексу у редакції, що діяла до 1 січня 2028 року, та залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування станом на останній день податкового (звітного) періоду 2027 року, включається до накопиченої суми витрат на запозичення станом на 1 січня 2028 року та в подальшому враховується у зменшення фінансового результату до оподаткування у

порядку, встановленому пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу у редакції Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в частині положень статті 4 цієї Директиви)”. У такому самому порядку до накопиченої суми витрат на запозичення станом на 1 січня 2028 року включаються витрати на сплату процентів, зазначені у пункті 20 цього підрозділу, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування станом на останній день податкового (звітного) періоду 2027 року;

2) витрати на запозичення, капіталізовані у вартості активу до 1 січня 2028 року, включаються до складу витрат на запозичення в порядку, встановленому підпунктом 140.1.3 пункту 140.1 статті 140 цього Кодексу у редакції Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в частині положень статті 4 цієї Директиви)”, у частині, в якій відповідна частина вартості такого активу враховується згідно із зазначеним підпунктом (у тому числі у складі амортизації, собівартості реалізованих товарів, робіт, послуг або у зв’язку з вибуттям активу) у податкових (звітних) періодах, починаючи з 1 січня 2028 року;

3) невикористана сума ліміту витрат на запозичення, визначена підпунктом 140.2.6 пункту 140.2 статті 140 цього Кодексу у редакції Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в частині положень статті 4 цієї Директиви)”, за податкові (звітні) періоди до 1 січня 2028 року, не виникає;

4) тимчасово, до набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі, витрати на запозичення за кредитами (позиками), отриманими суб’єктами господарювання від міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетом, та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями, не включаються до складу загальної суми витрат на запозичення, і до них не застосовуються різниці, визначені пунктом 140.2 статті 140 цього Кодексу у редакції Закону України “Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку Європейського Союзу та України, відповідно до Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року (в

частині положень статті 4 цієї Директиви)”, за умови, що договори за такими кредитами (позиками) укладені до 1 січня 2028 року.

Положення підпункту 4 цього пункту не застосовуються до сум, нарахованих за такими кредитами (позиками), починаючи з податкового (звітного) періоду, в якому набрали чинності зміни до відповідного договору щодо збільшення суми кредиту (позики) або збільшення розміру процентів, — у частині, що відповідає такому збільшенню.”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2028 року.

2. Установити, що на цей Закон та порядок підготовки і прийняття нормативно-правових актів, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не поширюється дія Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” як нормативно-правові акти, що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї.

3. Кабінету Міністрів України не пізніше ніж за шість місяців до дня введення в дію цього Закону:

1) прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

2) привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**